

พระตำหนักคำหยาด

พระตำหนักคำหยาด

อยู่ในท้องที่ตำบลคำหยาด ถัดจากวัดโพธิ์ทอง ไปทางทิศตะวันตกประมาณ ๒.๕ กิโลเมตร บนถนนสายเดียว สภาพปัจจุบันมีเพียงผนัง ๔ ด้าน ตัวอาคารตั้งโดดเด่น อยู่กลางทุ่งนา ก่อด้วยอิฐถือปูนขนาดกว้าง ๑๐ เมตร ยาว ๒๐ เมตร ยังคงเห็นเค้าความสวยงามทางด้านศิลปกรรมเช่น ลวดลายประดับซุ้มจรนำหน้าต่าง มีมุขเด็จด้านหน้าและด้านหลัง ภายในทาดินแดง ปูพื้นกระดาน ในคราวที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จทอดพระเนตรพระตำหนักคำหยาด เมื่อพ.ศ.๒๔๕๑ ได้เสด็จมายังโบราณสถานแห่งนี้และทรงมีพระราชวินิจฉัยดังปรากฏ ในพระราชหัตถเลขาอรรถาธิบาย เรื่อง เสด็จลำนํ้ามะขามเต่าไว้ว่า เสด็จที่ทรงมีพระราชดำริว่า กรมขุนพรพินิต (ขุนหลวงหาวัด หรือ เจ้าฟ้าอุทุมพร) ทรงผนวชที่วัดโพธิ์ทองแล้วสร้าง พระตำหนักแห่งนี้ขึ้นเพื่อจำพรรษาเนื่องจากมีชัยภูมิที่เหมาะสม ครั้นได้ทอดพระเนตรเห็นตัวพระตำหนักสร้างด้วยความประณีตสวยงามแล้วพระราชดำริเดิมก็เปลี่ยนไป ด้วยทรงเห็นว่า ไม่น่าที่ขุนหลวงหาวัดจะทรงมีความคิดใหญ่โต สร้างที่ประทับชั่วคราวหรือที่มั่นในการต่อสู้ให้ดูสวยงามเช่นนี้ ดังนั้น จึงทรงสันนิษฐานว่า พระตำหนักนี้คงจะสร้างขึ้นตั้งแต่รัชสมัยสมเด็จพระเจ้าบรมโกศ เพื่อเป็นที่ประทับแรม เช่นเดียวกับที่พระเจ้าปราสาททองทรงสร้างที่ประทับไว้ที่บางปะอิน เนื่องจากมีพระราชนิมิตเสด็จประพาสเมืองแถบนี้ ทั้งสองพระองค์ได้เสด็จไปพระนอนขุนอินทประมูลถึง ๒ ครั้ง และขณะเดียวกันที่กรมขุนพรพินิต (ขุนหลวงหาวัด หรือ เจ้าฟ้าอุทุมพร) ผนวชอยู่ที่วัดราชประดิษฐ์ก็ได้ทรงนำข้าราชการบริพารกับพระภิกษุที่จงรักภักดีต่อพระองค์ เสด็จลงเรือพระที่นั่งจาก ออกจากพระนครศรีอยุธยา มาจำพรรษาที่วัดโพธิ์ทองคำหยาด และประทับอยู่ที่พระตำหนักคำหยาดนี้เพื่อไปสมทบกับชาวบ้านบางระจัน ปัจจุบันนี้กรมศิลปากรได้บูรณะ และขึ้นทะเบียนพระตำหนักคำหยาดเป็นโบราณสถานไว้แล้ว

พระตำหนักคำหยาด

ลักษณะของพระตำหนักก่อด้วยอิฐถือปูนขนาดกว้าง 10 เมตร ยาว 20 เมตร รัชกาลที่ 5 สันนิษฐานว่าพระตำหนักแห่งนี้สร้างขึ้นในสมัยสมเด็จพระเจ้าบรมโกศเพื่อเป็นที่ประทับแรม กรมหลวงขุนพรพินิตได้มาจำพรรษาอยู่ที่วัดโพธิ์ทอง และทรงประทับอยู่ที่ตำหนักคำหยาด

หอพระข้างพระที่นั่งคำหยาด

สร้างตอนปลายสมัยสมเด็จพระบรมโกศตอนปลายกรุงศรีอยุธยา สร้างก่อนเสียกรุงศรีอยุธยาประมาณ 9 ปี โดยภายในหอพระมีพระพุทธรูปปูนปั้นประดิษฐานอยู่ ต่อมาหอพระทรุดโทรม องค์พระหักพังสูญหายจนเหลือซากเท่านั้น

วังปลาวัดข่อย

วังปลาวัดข่อย

อยู่บริเวณแม่น้ำน้อยหน้าวัดข่อย หมู่ที่ ๑ ตำบลโพธิ์รังนก อยู่ห่างจากจังหวัดอ่างทอง ประมาณ ๑๒ กิโลเมตร ไปตามเส้นทางอ่างทอง-วิเศษชัยชาญ ทางหลวงหมายเลข ๓๑๕๑ กิโลเมตรที่ ๒๗-๒๘ ก็จะพบป้ายวังปลาวัดข่อย จากนั้นเลี้ยวขวาตัดเส้นทางคลองส่งน้ำชลประทานไปอีกประมาณ ๒.๑ กิโลเมตร ปลาที่วัดข่อยนี้มีจำนวนมากมาตั้งแต่สมัยพระครูสุกิจวิธาน (หลวงพ่อเข้ม) เป็นเจ้าอาวาสซึ่งเป็นเวลากว่า ๕๐ ปีแล้ว ต่อมาในปีพ.ศ. ๒๕๒๘ พระครูสรกิจจาทรเป็นเจ้าอาวาสได้ปรับปรุงสถานที่และร่วมกับสำนักงานประมงอำเภอโพธิ์ทองประกาศเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์น้ำ มีเจ้าหน้าที่ตำรวจดูแลรักษามิให้ปลาถูกรบกวน

ปัจจุบันมีปลานานาชนิดอาศัยอยู่รวมกันไม่ต่ำกว่า ๕๐,๐๐๐ ตัว เช่น ปลาสาวย ปลาตะเพียน ปลาเทโพ ปลาแรด ปลาบึก ฯลฯ ทางวัดมีอาหารปลาจำหน่ายให้นักท่องเที่ยวได้เพลิดเพลินกับการให้อาหารปลา มีร้านจำหน่ายเครื่องดื่มไว้บริการ

ภายในวัดข่อยยังมีสิ่งที่น่าสนใจ คือ ศาลาการเปรียญไม้สัก ทรงไทยโบราณเสา ๘ เหลี่ยม ใต้ถุนศาลาการเปรียญเป็นที่เก็บของเก่าประเภทต่างๆ เช่น จากจีน มีเรือประเภทต่างๆ เช่น เรือบด เรือแจว เรือสามปั่น และเรือประทุน มีเครื่องมือเครื่องใช้รวมทั้งอุปกรณ์ในการทำนาได้แก่ เกวียน ล้อ คันไถ อุปกรณ์เครื่องมือการจับสัตว์น้ำ ไซดักปลา นอกจากนี้ยังมีมณฑป วิหาร เจดีย์ พระอุโบสถ กุฏิ หอสวดมนต์ ซากโบราณสถานของห้องเรียนโบราณ และยังมีของเก่าที่เก็บรักษาไว้เช่น ตะเกียงโบราณจากกรุงวอชิงตัน นาฬิกาโบราณจากปารีสและตู้พระไตรปิฎกไม้สักสมัยรัชกาลที่ ๕ จากจีนหรือแปลกล้อมลูกแบบโบราณ ชาวบ้านยังมีการจัดตั้งศูนย์ผลิตข้าวซ้อมมือขึ้นเป็นสหกรณ์เพื่อจำหน่ายให้แก่ประชาชน มีพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน จัดแสดง เรือโบราณประเภทต่างๆ เช่น เรือบด เรือแจว และยังมีอุปกรณ์ในการประกอบอาชีพของชาวนา เช่น ครก โม่ข้าว กระด้ง ฯลฯ อันแสดงถึงวิถีชีวิตชาวไทยภาคกลางเป็นอย่างดี